

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/197/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5322200130
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5322200130.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a JUDr. Jozefa Turzu, v spore žalobkyne: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. XXX, 2/ F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. XXX, žalobcovia 1/ a 2/ právne zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1A, Čadca, IČO: 36 866 849, proti žalovaným: 1/ G. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. XXXX, 2/ A. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. XXXX, žalovaní 1/ a 2/ právne zastúpení: Advokátska kancelária VARMUS s.r.o., so sídlom Palárikova 83, Čadca, IČO: 36 863 203, o nerušení v užívaní, na odvolanie žalobcov 1/, 2/ voči uznesení bývalého Okresného súdu Čadca č. k. 8C/4/2022-88 z 09. septembra 2022, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

Žalovaným 1/ a 2/ p r i z n á v a voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd konanie o žalobe žalobcov, ktorá mu bola doručená 17.01.2022, zastavil (výrok I.), s tým, že rozhodol o postúpení veci Obci Vysoká nad Kysucou (výrok II.) a zároveň rozhodol o trovách konania tak, že priznal žalovaným 1/ a 2/ nárok na ich náhradu voči žalobcom v rozsahu 100 % (výrok III.).

2. Okresný súd sa v zmysle ust. § 161 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“) zaoberal posúdením splnenia procesnej podmienky konania, a to či nárok, ktorý je predmetom uplatnenej žaloby, patrí do právomoci súdu v zmysle § 3 a § 10 ods. 1 CSP. Za rozhodujúce pre posúdenie právomoci súdu považoval vyhodnotenie povahy práv a povinností strán, ktoré sú predmetom uplatnenej žaloby. V súdnej veci sa žalobcovia domáhajú voči žalovaným uloženia povinnosti zdržať sa konania, ktorým by žalobcom bránili vo využívaní prístupovej cesty C-KN 3358 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 574 m², k. ú. C. D. E., a to pešo, osobným motorovým vozidlom, či nákladným motorovým vozidlom. Zo skutkových tvrdení a listinných dôkazov okresný súd uviedol, že na označenej parcele C-KN 3358 sa nachádza poľná nespevnená cesta, ktorá je ako prístup k nehnuteľnostiam využívaná na všeobecný prechod obyvateľmi obce Vysoká nad Kysucou, teda i žalobcami a žalovanými. Parcela C-KN 3358 je súčasťou parcely E-KN 20207, zapísanej na LV č. XXXXX v prospech vlastníka, Obce Vysoká nad Kysucou. Na uvedenom liste vlastníctva je v časti označujúcej spôsob užívania pozemku uvedený kód 22, ktorý svedčí o tom, že ide o pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba – cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta a pod. V nadväznosti na takto zistený skutkový stav okresný súd prijal záver, že žaloba sa týka úpravy užívania pozemnej komunikácie, ktoré je svojou povahou verejno-právnym oprávnením upraveným osobitným predpisom, a to zák. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách. Odkazujúc na § 3 ods. 2 tohto zákona, miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií vykonávajú obce ako prenesený výkon štátnej správy.

Obciam vyplývajú z uvedeného zákona aj povinnosti z vlastníctva týchto komunikácií. V zmysle § 2 ods. 2 písm. a/ Vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa citovaný cestný zákon vykonáva, sú tieto orgány potom pri plnení svojich úloh oprávnené zakázať konanie osôb, zastaviť ich činnosť, prípadne zakázať pokračovať v nej, ak ohrozujú komunikáciu alebo bezpečnosť premávky na nej. Okresný súd uzavrel, že otázky užívania účelových komunikácií nie sú inštitútom súkromného práva, ale verejno-právnym oprávnením, na rozhodovanie o nich nie je daná právomoc súdu, ale príslušných správnych orgánov. Na podporu správnosti týchto záverov poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/1385/2015 z 06.03.2017, ktoré prešlo i testom ústavnosti – uznesenie Ústavného súdu SR III.ÚS 689/2017 a tiež na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/195/2020 z 29.4.2021. Na záver okresný súd považoval za potrebné uviesť, že predmetnú žalobu nebolo možné vyhodnotiť ako vlastnícku. Žalobcovia nie sú vlastníkami parcely C-KN 3358 ani parcely C-KN 3376 alebo C-KN 3371/1, aby mohli dôvodne žiadať uloženie povinnosti žalovaným zdržať sa konania, ktorým by im bránili v užívaní prístupovej cesty na C-KN parc. 3358 za účelom prechodu k ich nehnuteľnosti parcele C-KN 3371/2, ku ktorej prechádzajú cez parcelu C-KN 3371/1.

3. O trovách sporu rozhodol okresný súd podľa § 256 ods. 1 CSP, vychádzajúc z toho, že procesne zastavenie konania zavinili žalobcovia, keďže podali žalobu, na prejednanie ktorej nemal okresný súd právomoc, a taktiež z dôvodu, že sa pred podaním žaloby nepokúsili vyriešiť vec inak (výzvou žalovaným, oslovením obce Vysoká nad Kysucou ako vlastníka a zároveň správcu miestnej komunikácie), čím bolo možné konaniu predísť. Žalovaným vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcom v rozsahu 100 %.

4. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia 1/ a 2/. Uviedli, že s právnym názorom súdu prvej inštancie o nedostatku právomoci nesúhlasia. Predmetný spor je súkromno-právnej povahy, z titulu ktorého je v právomoci súdu tento prejednať a o ňom rozhodnúť. Žalovaní im bránia v prístupe k ich nehnuteľnostiam z parcely C-KN č. 3358, ktorá slúži ako poľná cesta a nie je v ich vlastníctve. Uviedli, že už ich právni predchodcovia užívali poľnú cestu pri dovoze dreva, uhlia, kalu, stavebného materiálu, nakoľko iný prístup do ich záhrady nákladným motorovým vozidlom, prípadne traktorom nebol možný. Poukázali na to, že žalovaní upravili oplotenie postavené na parc. C-KN 3376, čím bol znemožnený vstup k ich nehnuteľnostiam akýmkoľvek motorovým vozidlom z predmetnej poľnej cesty. Namietali, že tvrdenia súdu o nedostatku právomoci sú v rozpore s ustálenou súdnou praxou, pričom príkladom označili uznesenie Okresného súdu Čadca sp. zn. 9C/78/2021 z 26.11.2021, v ktorom obdobným spôsobom súd výrokom rozhodnutia uložil žalovanému povinnosť zdržať sa konania, ktoré by žalobcom bránilo užívať prístupovú cestu pešo, osobným a nákladným motorovým vozidlom. Rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, na ktoré poukazoval okresný súd, podľa odvolateľov riešia diametrálne odlišné otázky a na prejednávaný súkromno-právny spor sú nepoužiteľné. Žalobcovia v závere odvolania zhrnuli, že jednoznačne boli naplnené odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, h/ CSP. Žiadali, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a zároveň priznal im náhradu trov odvolacieho konania.

5. Žalovaní 1/ a 2/ sa k odvolaniu žalobcov vyjadrili písomným podaním z 24.10.2022. Uviedli, že sa v celom rozsahu stotožňujú s právnym názorom súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti poukázali na rozhodnutie obce Vysoká nad Kysucou, ktorým bola uložená žalobcom povinnosť odstrániť oplotenia parcely KN-C č. 3371/1, ktoré zasahovalo 90 cm do účelovej komunikácie na parcele KN-C č. 3358, predmetné rozhodnutie svedčí o správnosti postupu okresného súdu. Ďalej uviedli, že nárok žalobcov nie je dôvodný ani z hmotno-právneho hľadiska, pretože im žiadnym spôsobom nebránia v prístupe na pozemok v ich vlastníctve. Parcela KN-C č. 3358 je obecná cesta, ktorá nie je vo vlastníctve žalobcov ani žalovaných. Medzi obecnou cestou a parcelou vo vlastníctve žalobcov KN-C č. 3371/2 leží ešte parcela KN-C č. 337/1, ktorú žalobcovia užívajú, ale absentuje u nich titul nadobudnutia tejto parcely. Pokiaľ ide o oplotenie ich parcely KN-C č. 3376, pôvodné pletivo nahradili novým, avšak to stojí na rovnakom mieste ako pôvodné oplotenie, preto nemá vplyv na prístup žalobcov k ich nehnuteľnosti. Naopak boli to žalobcovia, ktorí postavili plot na KN-C parc. č. 337/1 tým, že ho posunuli smerom k obecnej ceste KN-C č. 3358. Tento problém bol riešený Obcou Vysoká nad Kysucou, pričom výsledkom bolo, že žalobcovia museli tento svoj plot z obecnej komunikácie posunúť. Vo vzťahu ku KN-C parc. č. 3358 absentuje u žalobcov aktívna vecná legitímácia na podanie žaloby. To, že ide o poľnú nespevnenú cestu vyplýva aj zo stanoviska Obce Vysoká nad Kysucou zo spôsobu užívania spornej parcely. Žalovaní navrhli, aby

krajský súd napadnuté uznesenie potvrdil a priznal im voči žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Žalobcovia v odvolacej replike z 28.10.2022 opätovne ako v podanom odvolaní poukazovali na ust. § 123 Občianskeho zákonníka, ktorý vymedzuje obsah vlastníckeho práva. Konštatovali, že žalovaní zasahujú do ich vlastníckeho práva vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ktorých sú vlastníkmi, a to tým, že im bránia pri vstupe k týmto ich nehnuteľnostiam z C-KN parc. č. 3358. Žalobcovia opätovne poukázali na úpravu oplotenia žalovanými na C-KN parc. č. 3376. V súvislosti s výstavbou oplotenia na parcela C-KN č. 337/1 uviedli, že toto nie je predmetom sporu a pre rozhodnutie je táto okolnosť irelevantná.. V závere predmetnej dupliky opätovne citovali ustanovenia Civilného sporového poriadku definujúce dôvody, ktorými možno odôvodniť podanie odvolania a zotrvali na svojom odvolacom návrhu.

7. Žalovaní v odvolacej duplike z 24.11.2022 v podstatných bodoch zotrvali na argumentácií, ktorú uviedli vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov. Zdôraznili, že v prejednáwanej veci nejde o vlastnícke právo súkromno-právnej povahy. Navrhli, aby bolo uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdené.

8. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu a z dôvodov podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

9. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovým a právnym posúdením veci okresným súdom tak ako to uvádzal v odôvodnení napadnutého uznesenia. Z uvedeného dôvodu sa v odôvodnení tohto rozhodnutia odvolací súd obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP), s tým, že na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalobcov uvádza nasledovné:

10. Podaným odvolaním žalobcovia nerozporovali závery okresného súdu o tom, aký právny status má prístupová cesta nachádzajúca sa na C-KN parc. č. 3358 v k. ú. C. D. E., a to, že ide o účelovú verejnú miestnu komunikáciu v zmysle zák. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách. Žalobcovia súkromno-právny charakter uplatneného nároku videli v tom, že žalovaní tým, že im bránia cez uvedenú pozemnú komunikáciu prechádzať zasahujú do ich vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ku ktorým využívajú na prístup uvedenú pozemnú komunikáciu. Z tohto dôvodu sa domáhali voči nim uloženia povinnosti zdržať sa konania, ktorým by im túto prístupovú cestu bránili užívať.

11. Podstatnou teda bolo vyriešenie otázky, aký charakter má uplatnený nárok žalobcov. Nepochybne žaloba smerovala k úprave užívania pozemnej komunikácie, ktoré je svojou povahou verejno-právne oprávnenie upravené osobitnými predpismi. O právach a povinnostiach vo vzťahu k pozemným komunikáciám je oprávnený rozhodnúť príslušný správny orgán, a nie všeobecný súd v rámci súkromno-právnej žaloby. Okresný súd potom postupoval správne, keď takto vymedzený nárok žalobcov vyhodnotil na základe zisteného skutkového stavu ako nárok, ktorého prejednanie nie je v právomoci všeobecných súdov, ale prináleží osobitnému správne orgánu, ktorým je v tomto prípade Obec Vysoká nad Kysucou.

12. Okresný súd v prípade právneho posúdenia veci správne poukázal aj na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (č.l. 2 ods. 2 Základných princípov CSP). K uvedeným rozhodnutiam odvolací súd poukazuje aj na ďalšie obdobné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/60/2018 z 27. januára 2021.

13. Pokiaľ žalobcovia v odvolaní poukázali na uznesenie Okresného súdu Čadca sp. zn. 9C/78/2021 z 26.11.2021, ktorý označili za ustálenú súdnu prax, z ktorej mal vychádzať pri právnom posúdení veci aj okresný súd, odkaz na uvedené rozhodnutie v súdnej veci nepovažuje odvolací súd za náležité. Možno prisvedčiť odvolateľom, že v predmetnom uznesení okresný súd neodkladným opatrením uložil žalovanému zdržať sa konania, ktoré by bránilo žalobcom užívať prístupovú cestu a uloženie povinnosť jej užívanie znášať. Zároveň však treba povedať, že predmetné rozhodnutie nemá charakter ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, naopak takýmito rozhodnutiami sú tie, ktoré boli označené v odôvodnení napadnutého uznesenia. Žalobcovia v odvolaní iba stroho konštatovali, že závery rozhodnutí, na ktoré v odôvodnení napadnutého uznesenia poukázal okresný súd, nemožno

aplikovať v súdnej veci. Neuviedli však žiadnu argumentáciu, pre tento názor, odvolací súd sa tak nemal k čomu vyjadriť.

14. Vychádzajúc z vyššie uvedených záverov, odvolací súd nepovažoval námietky odvolateľov za opodstatnené a napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil, a to aj vo výroku o trovách prvoinštančného konania, pri ktorom okresný súd vychádzal zo správneho právneho posúdenia nároku žalovaných na náhradu trov prvoinštančného konania.

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní neboli odvolatelia úspešní, z ktorého dôvodu žalovaným voči žalobcom ako neúspešným v odvolacom konaní prináleží nárok na náhradu trov tejto časti konania, a to v plnom rozsahu.

16. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa

toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)